

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om indkomstskat, landstingslov om forvaltning af skatter og landstingslov om arbejdsmarkedsafgift
(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Forelæggelsesnotat

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg hermed fremlægge forslag til Inatsisartutlov om gennemførelse af en skattereform.

Forslagets primære formål er at udmønte reformspor 2 i aftalen om en skattereform – *Lad os alle gøre Grønland til et bedre sted.*

Der har i mange år været en stor efterspørgsel efter reformer af personbeskatningen. Der har også været drøftet mange principper og forslag til indholdet af en reform.

Hovedmålsætningerne med reformen er, at den skal bidrage til at hæve levedoden, mindske uligheden og sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Det er dernæst et mål med skatteaftalen, at den samlede skattereform skal bidrage til at understøtte landets langsigtede økonomiske holdbarhed og sikre et solidt fundament under vores skattesystem.

Jeg vil kort komme ind på forslagets hovedpunkter.

For det første foreslås personfradraget forhøjet med 12.000 kr. om året. Det giver en indkomstfremgang på i gennemsnit 5.160 kr. om året til alle indkomstmodtagere, som tjener nok til at udnytte fradragsbeløbet.

Med forslaget gennemføres der dernæst en forhøjelse og omlægning af beskæftigelsesfradraget.

I udbetalt værdi foreslås det maksimale årlige beskæftigelsesfradrag forhøjet med omkring 11.095 kr. fra 4.655 kr. i 2024 til 15.750 i 2025. Det foreslås desuden at beskæftigelsesfradraget aftrappes tidligere og hurtigere, således at det fremover er fuldt udfaset ved indkomster over 500.000 kr.

Forslaget forventes at medføre, at omkring 23.000 skatteborgere vil få mere udbetalt i beskæftigelsesfradrag. Lidt mere end 6.000 skatteborgere vil få reduceret deres beskæftigelsesfradrag i forhold til i dag. Det drejer sig om primært om borgere, som tjener mellem 440.000 og 630.000 kr.

Hvis der ses på hele reformen samlet, vil næsten alle med en indkomst over 70.000 kr. opleve en indkomstfremgang. Det gælder også de grupper, som vil få reduceret eller ikke længere vil modtage beskæftigelsesfradrag. I alt vil omkring 82 procent af alle skatteborgere opleve en indkomstfremgang, som en følge af reformen. Mindre end 18 procent af alle skatteborgerne vil ikke opleve en indkomstfremgang. Det er primært skatteborgere, der tjener mindre end 58.000 kr. Men der vil også være nogle, der grundet ændringer i fradragene vil opleve et fald i deres indkomst. Det vurderes, at det drejer sig om mindre end 1 procent.

De som får mest under reformen, er skatteborgere med en indkomst mellem 160.000 – 250.000 kr. Nogle kan se frem til en forbedring på 21.030 kr. om året efter skat. Det vil sige over 1.700 kr. mere om måneden.

Det er dernæst et centralt element at beskæftigelsesfradraget i de tilfælde, hvor det er muligt, fremover udbetales månedligt i stedet for som i dag 1 gang årligt. Borgere kan derved hurtigere se en gevinst ved at gå fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse, eller ved at arbejde mere i deres nuværende arbejde.

I første omgang vil det især være de rene lønmodtagere, som vil få glæde af ændringen. Finans- og Skatteudvalget har imidlertid bevilget midler til at tilpasse skattesystemet, således at gradvist flere personer vil få udbetalt beskæftigelsesfradraget månedsvist, så hurtigt, som det er teknisk muligt.

Reformen finansieres via en forhøjelse af arbejdsmarkedsafgiften med 1 pct. Derudover finansieres reformen af merindtægter fra emballageafgiften, idet indtægterne fra emballageafgiften steg efter Nuuk Imeq A/S efter ændring af returemballagesystemet besluttede at lukke, således at der blev en større import af drikkevarer fra udlandet. Endelig er der i Finansloven for 2024 allerede afsat reservemidler til gennemførelsen af skattereformen.

En anden væsentlig del af finansieringen stammer endelig fra en reduktion af landskassens forventede overskud for 2025 og i de efterfølgende år. Der har været gode konjunkturer med høje indtægter fra fiskeriet og lav arbejdsløshed. I de seneste års landskasseregnskaber har der været iøjnefaldende overskud. Naalakkersuisut mener at i den nuværende situation er det bedre, at pengene kommer borgerne til gavn via skattelettelser i stedet for, at de aflejres som overskud i landskassen.

Endeligt kommer der et mindre finansieringsbidrag fra en sanering og ophævelse af visse skattemæssige fradrag. Det drejer sig om fradraget for betalte underholds- og ægtefællebidrag, samt fradraget for merudgifter til kost for personer, der arbejder om bord på skibe. Saneringen af fradrag har til formål at forenkle skattesystemet ved bl.a. at ophæve fradrag for udgifter, der er fremmede for skattesystemet.

Til sidst vil jeg kort knytte et par ord til det arbejde, der står foran os med skatteaftalen og særligt om den kommende erhvervsskatte-reform, reformspor 5, som forventeligt vil blive udarbejdet i 2025.

Det væsentlige med den kommende erhvervsskatte-reform bliver at skabe bedre forhold for erhvervslivet og derved skabe grundlaget for vækst, flere investeringer, mere jobskabelse og

konkurrencedygtighed i vores erhvervsliv, som udgør grundlaget for det daglige liv og vores velfærd.

Der vil utvivlsomt være mange ønsker til indholdet af den kommende reform, og det er væsentligt at arbejdet sker baseret på grundige analyser og afvejninger af de forskellige mulige tiltags effekter. Det er ikke nødvendigvis skattenedsættelser der er brug for her og nu, men det kan være forenklinger af vores skattesystem, eller ændringer, der kan skabe bedre rammer for investeringer og generationsskifter.

Naalakkersuisut ser derfor frem til i den kommende tid i samarbejde med partierne i Inatsisartut at arbejde med målsætninger og hvilke elementer, der skal indgå i en sådan reform.

Med disse ord overlades forslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.